

III Semester B.Com. Examination, Nov./Dec. 2017
(Freshers + Repeaters) (CBCS)
(2015-16 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III

Champūrāmāyanam – Aranyakādam, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

2) Answer Questions I, VI and VII in Sanskrit **only**.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer :

1) यशस्तिलकचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?

अ) सोमदेवः

आ) भोजः

इ) भामहः

ई) भासः

2) जनस्थानस्य अधीश्वरः कः ?

अ) वातापिः

आ) दूषणः

इ) खरः

ई) रावणः

3) कुबेरेण शापग्रस्तः कः ?

अ) खरः

आ) वातापिः

इ) विराधः

ई) दूषणः

4) रावणः सीतां कुत्र न्यक्षिपत् ?

अ) अशोकवने

आ) पञ्चवट्यां

इ) हिमालये

ई) मैनाके

5) भोजराजस्य शैली का ?

अ) गौडी

आ) वैदर्भी

इ) मागधी

ई) पाञ्चाली

6) नलचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?

अ) भोजः

आ) भासः

इ) त्रिविक्रमभट्टः

ई) बाणः

7) शरभङ्गः कः ?

अ) नागः

आ) राक्षसः

इ) मुनिः

ई) गन्धर्वः

8) दशग्रीवः इति कस्य नाम ?

अ) कबन्धस्य

आ) रावणस्य

इ) खरस्य

ई) दूषणस्य

9) कुम्भयोनिः कः ?

अ) गौतमः

आ) भरद्वाजः

इ) अगस्त्यः

ई) विश्वामित्रः

10) सौमित्रिः कः ?

अ) लक्ष्मणः

आ) रामः

इ) भीमः

ई) कृष्णः

P.T.O.

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any two** questions :

1) “प्रमुखपञ्चम्पूकाव्यानि” ।

“ಪ್ರಮುಖ ಪಂಚ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳು”.

Five major champukavyas.

2) भोजराजस्य जीवन काल कृतयः ।

ಭೋಜರಾಜನ ಜೀವನ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

Life, date and works of Bhoja Raja.

3) “अगस्त्य महर्षिः”

“ಅಗಸ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಃ”

“Agasthya Maharshi”.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** shlokas.

1) प्रविश्य विपिनं महत्तदनुमैथिलीवल्लभौ
महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः।
निशाचरदवानलप्रशमनं विधातं शरै-
श्चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव ॥

2) यत्र कान्ता न पश्यन्ति क्लान्ता विरहवह्निना ।
निशावसानवेलां च वेलां च व्यसनाम्बुधेः॥

3) तस्मिन्महापथधिया वदनं विगाह्य
निर्गन्तुमक्षमतया जठरे लुठद्भिः ।
वन्यैर्गजैरजगराः पिशिताशनेभ्यो
वातापिदानवदशामुपदेशयन्ति ॥

4) अशोकवनिका लेभे राक्षसीपरिवेष्टिताम् ।
सीतां मारुतिबालाग्निस्तम्भनार्हामिवौषधिम् ॥

b) गद्यभागम् अनुवदत ।

(1×4=4)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ:

Translate the passage :

ततस्तीक्ष्णतर प्रहरणगवाक्षितवक्षसा रक्षसा न परित्यक्तेषु प्राणेषु पुराक्रमाविषय पराक्रमायां प्राक्रमेतामेतौ तदङ्गलितरुधिरधारासेकेन खननक्षमायां काननक्षमायां राक्षसशवोचितम वटमतिविशङ्कटमुत्पादयितुम् ।

अथवा

ततो निकृत्तशिरसि त्रिशिरसि विस्त्रगन्धिना शरीरस्रुतवासास्रोतसाप्रेत्यापि क्रियमाणा श्रमदूषणो दूषणे च रोषभीषणवीक्षणखरः खरो राघवमाहवायाङ्घ्रयत ।

तत्र विपश्चिद्भिरप्यनिश्चीयमानजयापजयमनिमेषैरप्यनुसन्धीयमानशरसन्धानमोक्षमभदूभूतपूर्वं द्वन्द्वयद्धम् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससंदर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ:

Explain with reference to context **any two** sentences :

- 1) नियतमेव विराधविरोधिनां हृदयशूलमपि त्रिदिवौकसाम् ।
- 2) कुम्भजन्मानं भगवन्तमगस्त्यमपश्यत्।
- 3) देवालयादिव निरस्तजनादलर्कः ।
- 4) त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता ।

V. द्वयोः लघु टिप्पणी लिखत ।

(2×2½=5)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Write short notes on **any two** :

- 1) लक्ष्मणः ।
- 2) चम्पूलक्षणं ।
- 3) खरः ।
- 4) जटायुः ।

VI. a) संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत । दोषान् परिहरत (पञ्चानां एव) ।

(5×1=5)

- 1) देवं स्वस्ति ।
- 2) बालः पाठं पठन्ति ।
- 3) शिवः सह पार्वती कैलासं गता ।
- 4) चोरेण भीतः ।
- 5) रामं नमः ।
- 6) अलं विस्तारः ।
- 7) एषा बालकः ।
- 8) विष्णुः वैकुण्ठे अधिवसति ।

b) संस्कृते वाक्यं रचयत (पञ्चानां एव) :

(5×1=5)

- अ) लिखति
- आ) गत्वा
- इ) गीर्वाणी
- ई) पत्रं
- उ) यूयं
- ऊ) साकं
- ऋ) संवादः
- ए) योगः।

VII. संस्कृत भाषायां अनुवदत :

5

ವೃದ್ಧನೊಬ್ಬನು ತುಂಬು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಳೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡಿ ಹೀಗೆಂದ - "ನೀನು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ, ಆದರೂ ಏಕೆ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆ? ಏಕೆ ಬಹು ಸಮಯದಿಂದಲೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ?" ಹುಡುಗನು ಉತ್ತರಿಸಿದ - "ಮಹನೀಯರೆ, ಈ ಹೊಳೆಯ ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹರಿದುಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವೆನು, ಅನಂತರ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗುವೆನು".

An old man saw a young boy standing by the side of a swift stream. "Good boy", said he, "What is the cause of your sadness? Why have you been looking at the stream so long with so much interest"? The boy said - "Sir, I shall stand here until the water current has completely stopped and then go without wetting my feet".